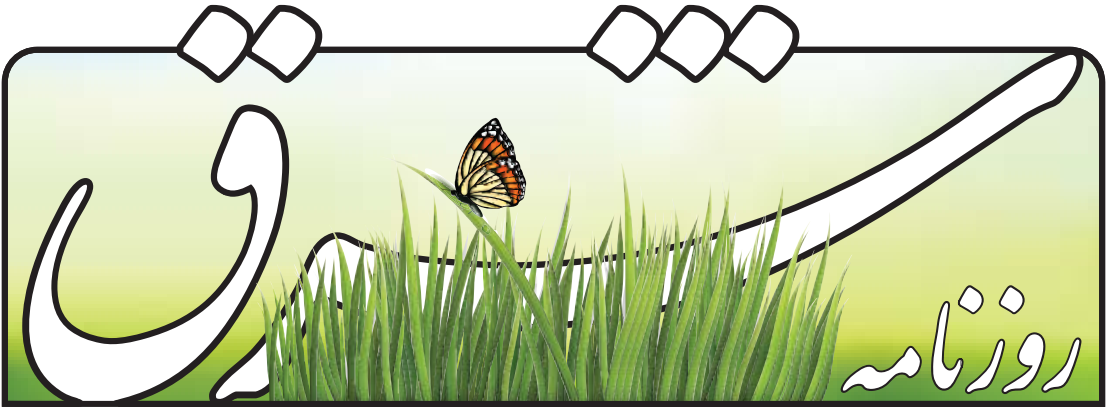

سرمقاله

الزامات تدوین الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

هشت سال قبل رهبر معظم انقلاب موضوع «الگوی پایه اسلامی-ایرانی پیشرفت» را مطرح کردند و پس از هشت سال متنی با عنوان یادشده تهیه و به ملاحظه ایشان رسانده شد. در ۲۲ مهر ۹۷ مقام معظم رهبری با ملاحظه سند مربوطه، مجمع تشخیص مصلحت، مجلس شورای اسلامی، دولت، شورای عالی امنیت ملی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه و صاحب‌نظران را مأمور بررسی و ارائه پیشنهاد‌های لازم برای ارتقای آن کردند. همچنین مرکز اسلامی-ایرانی پیشرفت را مأمور کردند تا با هماهنگی با مراجع یادشده برنامه زمانی بررسی نسخه موجود را تنظیم و متعاقباً از نظرات ارائه‌شده در راستای تکمیل سند بهره‌برداری کند. این ارجاع حاکی از دوراندیشی و نگاه دقیق ایشان است تا ضمن ارج‌نهادن به تلاش‌های انجام‌شده از نظرات عموم و خواص استفاده بهتری شود. درحال‌حاضر که پنج ماه از این فراخوان می‌گذرد، زمان‌بندی پیشنهادشده معلوم و مشخص نیست. با توجه به آنکه بیش از هفت سال صرف تدوین پیش‌نویس سند از سوی مرکز مربوطه شده است، وصول نظرات مراجع یادشده طبق قاعده مستلزم زمان درخور توجهی خواهد بود و طبعاً تا سال ۱۴۰۰ که در ابلاغیه ذکرشده مبدأ حرکت است، فاصله زمانی چندانی نیست. نظر به اینکه موضوع نیز به صورت عمومی مطرح نشده، جا دارد با طرح عمومی موضوع از لحاظ مفهومی و شکلی به کار کیفیت و سرعت داده شود و این نوشته نیز در همین راستا به رشته تحریر درآمده است. صرف‌نظر از آنکه مبنای ذکرشده در سند، به خاطر زمان مناسب و تلاش وافر که به کار برده شده، مطالب مفید و درخور توجهی است، اما پرمختاب‌بودن جملات و عبارات به معنی نادیده‌گرفتن کلیت مجموعه برای آنچه می‌تواند وجود داشته باشد، نیست. گاه در یک مجموعه تک‌تک عبارات و کلمات از دقت و صحت کاملی برخوردار است؛ اما در درون خود ممکن است تعارضاتی با یکدیگر پیدا کنند و نیز مجموعه‌ای از خصلت‌هم‌نواپی و هم‌جهتی برخوردار نباشد. دراین‌باره می‌توان با یک نگاه نظام‌مند (سیستمی) به موضوع توجه کرد. به طور کلی هر سیستم می‌تواند به‌عنوان سیستمی باز یا سیستم بسته مطرح شود و معمولاً در طبیعت زنده هر سیستمی را در نظر بگیریم؛ به‌عنوان یک سیستم باز فعالیت می‌کند و حتی عناصر نیز به‌نوعی از این امر تبعیت می‌کنند. البته در سیستم‌های دست‌ساخته انسان اغلب کوشش شده که سیستم‌هایی به‌عنوان سیستم بسته طراحی شود؛ اما عملاً این سیستم‌ها یا ناپود شده یا به‌تدریج به سیستم میل شده‌اند. اگر مجموعه ارائه‌شده به‌عنوان یک سیستم باز در نظر گرفته شود، ناگزیر به چگونگی تعامل آن با دنیای ۵۰ سال آینده باید اندیشید. دنیای متحولی که سرعت تغییرات آن در مقایسه با سال‌های گذشته بسیار فزون‌تر شده است. اگر اندیشه آفرینش یک دنیای زیبا باشد و به آن پسندیده شود، طبعاً یک امر انتزاعی انجام شده؛ یعنی تأثیر و تأثیر دنیای خارج از خودمان نادیده گرفته شده است. قبل از هر طرحی برای آینده، باید پیشرفت و توسعه دنیا را تصور کرد و درجه مراودات و تعامل با آن را سنجید و سپس طراحی دنیای خود را آغاز کرد؛ مگر آنکه برخی فکر کنند آینده دنیا دست ما است. پیشرفت علوم و تکنولوژی تا زمان رنسانس از شیب کمی برخوردار بود...

ادامه در صفحه ۲

روحانی: هر چه لعنت داریم، بر کسی بفرستیم که این شرایط را برای ما به وجود آورد

دولت در نیمه دوم

ظریف با مراجع تقلید در قم دیدار کرد

دیپلماسی در قم

آیت‌الله وحید خراسانی: به آقای روحانی بگویید مشکلات معیشتی را رفع کنند

عکس: مریم کاویان مهر

صفحه ۲

یادداشت

ضرورت بازتعریف جایگاه نفت ایران

علیرضا سلطانی

کارشناس اقتصاد انرژی

آسیب‌پذیری شدید مالی و سرمایه‌ای، وابستگی بالا در حوزه دانش و فناوری و پایین‌بودن سطح نظام مدیریت و اجرای طرح‌های توسعه‌ای در حوزه‌های بالادستی و پایین‌دستی بوده است.

۲. صنعت نفت ایران با وجود وابستگی شدید اقتصاد کشور به آن به لحاظ تأمین نقدینگی موردنیاز دولت برای اداره امور جاری کشور، تافته‌ای جداافتاده از اقتصاد ملی است. هنوز بعد از گذشت هفت دهه از ملی‌شدن نفت، صنعت نفت نتوانسته به‌صورت واقعی در اقتصاد ملی ایران ادغام شود. آنچه اتفاق افتاده وابستگی یک‌سویه اقتصاد به نفت و دولتی‌ترشدن بیش‌ازپیش اقتصاد ملی است. وابستگی اقتصاد ملی به نفت آن‌هم در پرتو اراده و سیاست دولت‌ها، دستاوردی جز دولتی‌ترشدن اقتصاد و عقب‌ماندگی بیشتر اقتصاد نداشته است. حضور بیش‌ازحد و غیرمنطقی نفت در اقتصاد کشور عملاً موجب ازبین‌رفتن زمینه‌ها و فرصت‌های نوآوری، بویایی و توسعه‌ای اقتصاد شده است. درآمد‌های راحت و بدون ارزش‌افزوده نفتی همواره بستری برای سیاست‌گذاری‌های فضایی و غیرواقعی، رانتی و فسادآور بوده است. شرایط به‌گونه‌ای رقم خورده که سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و فعالان اقتصادی کشور سال‌های متمادی است سیاست، برنامه و عملکرد خود را با نفت و درآمد‌های نفتی تنظیم می‌کنند که آن‌هم در اختیار دولت‌ها است. این شرایط نفس صنعت نفت را گرفته و فرصت نوآوری، ابتکار عمل، خلاقیت و توسعه آن را محدود و زمینه آسیب‌پذیری شدید از مخاطرات سیاسی و اقتصادی و همچنین کاهش توان رقابتی آن را فراهم کرده است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

حال نیکو

مهدی شیراز

فرونهادن تعقل نمی‌کنم. همه حرف و سخند آن است که حق قلب و دل را نیز به‌جا آوریم! گمانم این است که قلب، غایب بزرگ زندگی ماشینی تکراری روزمره بسیاری از ما آدمیان است! در ادامه دعای زیبای تحویل سال، خدا را با این صفات می‌خوانیم:

یا مدبر اللیل و النهار
یا محول الحول و الاحوال
شعب و روز در کاریم، برنامه می‌ریزم و رؤیا می‌پرورانیم. اما به طرّفه‌العینی با مرگی یا بیماری‌ای، این دعا، چندروزی است ذهنم را مشغول کرده است. یا مقلب القلوب و الابصار
یا مدبر اللیل و النهار
یا محول الحول و الاحوال
حول حالنا الی احسن الحال

قلب، جایگاه مهر و کین است. قلب، جایگاه عشق و نفرت است. معمولاً چیزی ملکه ذهن آدمی می‌شود که در قلبش جای گرفته باشد. در قرآن کریم بارها از کسانی سخن رفته که خداوند بر دل‌هایشان مهر زده است. گویی چیزی در دلشان در نمی‌گیرد. گویی ورودی دلشان را بسته‌اند «لهم قلوب لایفقهون بها».

تا آنجا که به‌خاطر دارم تفقه در امری یعنی شکافتن آن؛ یعنی آن را تجزیه و تحلیل کردن؛ یعنی مو را از ماست کشیدن. شاید گزافه نباشد اگر بگوییم آغاز گرفتاری‌ها، رنج‌ها و بدبختی‌های بشر امروز، در آن نقطه‌ای است که آدمی می‌پندارد با عقل مال‌اندیش، با عقلانیت ابزاری و با «دین‌داری معیشت‌اندیش» می‌تواند ره به جایی برد و گره از کاری گشاید. قصدم مذمت عاقلان نیست و حکم به

ادامه در صفحه ۴

تیتراها

میزگرد «شرق»
باحضور توسلی، مجلسی، نکورخ و ترکمان

نفت ایران در پیچ ملی‌شدن یا مصادره

صفحه ۸

منبع آگاه:

ایران دخالتی در عملیات ترکیه علیه پ‌ک‌ک ندارد

صفحه ۲

مأموریت دشوار نوروزی

صفحه ۵

مهدی شیریی در گفت‌وگو با «شرق»:

امیدوارم پر سپولیس پیروز دربی باشد

صفحه ۱۴

دست‌گرمی شب عید با اسکناس‌های خشک

صفحه ۴

حرف اول

بعد از سختی آسانی می‌آید

تورج فرهادی

به کوچ‌چه که پا می‌گذاری، همه‌جا رنگ‌ورخ تازه‌ای به خود گرفته است. می‌بینی که طراوت گل‌های بهاری، شکوفه‌های درخت بادام و لطافت برگ‌های تازه‌رسته درخت بید، همگی خبر از رستن دوباره طبیعت می‌دهد. از دم طبیعت بهار نفسی تازه می‌کنی و به‌گذر قافله‌عمر که نظر می‌کنی، می‌بینی بر پیکره زندگی، گرد دهه‌ها بهار و خزان گذشته است که هرکدامشان انقلابی از عمر در راستای شکوفا و بالنده‌ترشدن زندگی است. همان‌طور که بهار گرد خزان از رخسار طبیعت می‌روید، انقلاب عمر نیز رنگارن نشسته بر زندگی را صیقل می‌دهد تا جسم و روان آدمی نزهت یابد. بی‌شک این لطف پرورگار و خصلت روزگار است که تحول و دگرگونی بر رخسار زندگی، نقشی دوباره برای بهترزیستن ترسیم می‌کند. به‌راستی پیام الهی این خیزش، زیستی خردمندانه و مؤمنانه در جهان پرتلاطم امروزی برای نوع بشر است تا هم مسیر زندگی با تلاش و کوشش جریان پویای تکامل خود را دنبال کند و هم روان در بیهوای مدرنیته آرامش فطری خود را با نبایش پروردگار جهانیان حفظ کند. متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط زندگی برای مردم جامعه ما به دلایل مختلفی سخت‌تر از گذشته و روان شهروندانمان آزرده‌تر شده است؛ ولی نباید دلخور و غمگین بود؛ بحق «همراه هر سختی، آسانی است».

ادامه در صفحه ۴

بانک ملت
bank mellat

برای اطلاع از اسامی شعب منتخب بانک ملت (فعال در ایام نوروز)

به سایت بانک ملت مراجعه نمایید.

www.bankmellat.ir

www.bankmellat.ir

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه آخر

رجوع به صفحه ۱۵

رجوع به صفحه ۵

رجوع به صفحه ۷

سازمان آگهی‌ها
۸۸۷۹۲۴۳۴ - ۸۸۱۹۲۸۷۷

کافه هوکانا

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHDAILY
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir